

Valvontaosasto
PSi

7.2.2018

Työ- ja elinkeinoministeriö
kirjaamo@tem.fi

Viite TEM:n lausuntopyyntö 20.12.2017 (TEM/1843/03.01.01/2017)

**Lausuntopyyntö luonnoksista hallituksen esitykseksi eduskunnalle
kaasulaitelaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Tullilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle kaasulaitelaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi kansallinen kaasulaitelaki, jolla annettaisiin täydentävää säätelyä kaasulaitteita koskevasta Euroopan unionin kaasulaiteasetuksesta EU-asetus kaasumaisia polttoaineita koskevista laitteista (EU) 2016/426). Kaasulaiteasetus korvaa nykyisen kaasulaite-direktiivin. Kaasulaiteasetuksessa on säädetty kaasulaitteiden turvallisuusvaatimuksista, vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta, kaasulaitteiden merkinnöistä ja ohjeista sekä markkinavalvonnasta. Asetukseen on tehty NLF-päätöksen edellyttämät mukautukset. Nyt lausunnolla olevan kaasulaitelain ehdotetaan tulevan voimaan 21 päivänä huhtikuuta eli samaan aikaan, kun EU:n kaasulaiteasetusta aletaan soveltaa.

Kansallista kaasulaitelakia sovellettaisiin myös kuluttajakäyttöön tarkoitettuihin kaasulaitteisiin liitettäviin käyttötarvikkeisiin, joiden vaatimustenmukaisuutta ei osoiteta EU:n kaasulaiteasetuksen mukaisesti. Laissa säädettäisiin käyttötarvikkeiden valvonnasta.

Esityksessä ehdotetaan myös muutettavaksi säädösviittauksia kolmessa valtioneuvoston asetuksessa siten, että ne viittaisivat kaasulaitelakiin. Nämä kolme valtioneuvoston asetusta ovat

- nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista annettua valtioneuvoston asetus (858/2012),
- maakaasun käsittelyn turvallisuudesta annettua valtioneuvoston asetus (551/2009) ja
- maakaasu-, nestekaasu- ja öljylämmityslaitteistojen asennus- ja huoltotoimintaa sekä maanalaisten öljysäiliöiden tarkastusta harjoittavien hyväksymisestä annettu valtioneuvoston asetus (558/2012).

Vaikka kaasulaitteiden turvallisuusmääräykset on yhdenmukaistettu ja siten luotu mahdollisuus asetuksen luvussa säädetylle vapaalle liikkuvuudelle, vaihtelevat poltettavien kaasujen kemialliset koostumukset ja laitteiden käyttöpaineet alueellisesti Euroopan talousalueen sisällä. Kahdesta jälkimmäisestä asetuksesta siirrettäisiin käyttötarvikkeita ja käyttöpaineita koskevat säännökset kokonaan uuteen valtioneuvoston asetukseen kaasulaitteista. Myös kaasujen fysikaalis-kemiallisiin ominaisuuksiin liittyvistä teknisistä seikoista on tarkoituksenmukaisinta säätää valtioneuvoston asetuksella. Tämän lisäksi Turvallisuustekniikan neuvottelukunnasta annettun valtioneuvoston asetuksen johtolauseeseen lisättäisiin kaasulaitelaki.

Kaasulaitelaki lisättäisiin myös seuraavien lakien soveltamisalaan;

- Laki eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta (markkinavalvontalaki). Samalla kumotaan kemikaaliturvallisuuslaista kaasulaitteita koskevat säännökset ja valvontaan sovellettaisiin kaasulaiteasetusta, NLF-asetusta ja markkinavalvontalakia.
- Laki eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetun lain muuttamisesta.
- Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain muuttamisesta.

Tullin lausunto

Tullin rooli ulkorajavalvontaviranomaisena tuotteiden turvallisuuden ja vaatimustenmukaisuuden valvonnassa on kuvattu NLF-asetuksessa ja kansallisessa markkinavalvontalaissa. Kansallisen kaasulaitelain valvontaa koskevassa pykälässä (10 §) on viitattu kaasulaiteasetuksen V-lukuun, joka koskee unionin markkinavalvontaa. 10 §:ssä pykälässä viitataan sekä NLF-asetukseen että markkinavalvontalakiin. Myös kaasulaitelaissa on viitattu NLF-asetukseen. Koska kansallinen kaasulaitelaki lisättäisiin markkinavalvontalain soveltamisalaan, niin kaasulaitteiden lisäksi myös käyttötarvikkeiden valvontatavat yhdenmukaistuisivat markkinavalvonnan ja ulkorajavalvonnan osalta.

Tullin tehtäviä ja toimivaltuuksia NLF-valvonnassa tarkasteltiin jo markkinavalvonnan laatimisen yhteydessä, joten lausunnolla olevat lainsäädäntö ja sen aiheuttamat lainsäädäntömuutokset eivät muuta Tullin nykyisiä valvontakäytäntöjä. Lainsäädäntömuutokset laajentavat kuitenkin markkinavalvontalain soveltamisalaa ja tämän myötä Tullin tehtävät tuotteiden turvallisuuden ja vaatimustenmukaisuuden valvonnassa edelleen lisääntyvät.

NLF-valvonnan yhteydessä Tulli on tarkastanut muun muassa merkintöjä ja pyytänyt tietyissä tapauksissa nähtäväkseen tuotetta koskevan vaatimustenmukaisuusvakuutuksen. Kaasulaitteita koskevassa lainsäädännössä todistuksena vaatimustenmukaisuudesta on ilmoitetun laitoksen antama EU-tyyppitarkastustodistus eikä lainsäädännössä ole mainintaa vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta. Käytännön valvontaa varten Tullin olisi hyvä tietää, mitkä ovat tuonnin edellytyksinä olevat pakolliset merkinnät ja dokumentit ja mitkä dokumentit Tulli voi tarvittaessa pyytää valvonnan yhteydessä. Tuotteen mahdollisen fyysisen tarkastamisen apuna hyötyä olisi myös Tullia varten laaditusta kaasulaiteasetuksen käytännön valvontaa tukevasta ohjeistuksesta, jota EU:ssa on jo jonkin verran laadittu NLF-asetuksen piiriin kuuluvista muista tuoteryhmistä.

Mikko Grönberg
Valvontajohtaja